

Kalaallit Nunatsinni silaannaap allanngoriartornera pillugu periusissiamik pisariaqartitsineq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuut. Silaannaap pissusaata allanngoriartornera pillugu periusissiornikkut periusissiaasimasut sammisat ilaasa maannakkumut naapertuuttut katarsorneqarsinnaanerat pillugu apeqquteqaat aallaavigalu oqallisissiaq.

(Inuit Ataqatigiit, Inatsisartunut ilaasortaatitaat)

Ullumikkutut annertutigisumik gasinik silaannarmik kissatitsisartunik aniatitsiinnassagutta, 2100-mi imavissuit 1 meterimik qaffariarsinnaasut FN-ip klima pillugu ataatsimiittartui IPPC 2019-mi septembarimi immikkut nalunaarusiami inerniliivoq. Tamanna nunarsuarmut tamarmut nutaarsiassatsialaanngilaq, ingammilli nunarsuup innuttaasa 20 procentiinut qeqertaaqqani nunani pukkitsuni annertuumik sissalinni sermilluunniit aattut qanittuini najugaqartunut. 1 Sineriammi, qeqertaaqqani issittumi qaqqanilu portusuuni inuiaqatigiit najugaqartut ingammik immap sermillu allanngoriartornerannik, immap qaffakkiartorneranik, ulerujussuartarneranik sermillu nungukkiartorneranik nassataqartunik eqqorneqarsinnaasarput. Sinerissami sermip annikillartornera siornatigornit annertunerujussuanngortoq paasineqarpoq. Sermeqarfifit taakku qaleraleqarfiupput. Sermeq immamut iigartarunnaarluni nunamut millilluinnarnermigut anguppat imaani sermip sinaani uumasoqatigiaanut sunniuteqartussaavoq. Sermimmi aannera ullumikkut imaani nerisareqatigiinnermut toqqammaviuvoq, assersuutigalugulu qaleraleqassutsimut pitsasuulluni, tamannalu sermip killingani qaleraleqarfinnik nassaartarnitta aamma patsisigilluinnarpaa. CO₂-mik aniatitsineq silaannaallu agguaqatigiissillugu kissarnerulernera immap kissarnerulernaranik pilersitseqataavoq. Imaq kissakkaangami CO₂-mik tigooraasinnaassusaa annikinnerulersarpoq, tamannalu silaannaap CO₂-qassusaanik annikillisaasinnaaneranut annikinnerulersitsisarpoq. Silaannarmili CO₂-p annertusiartornerata imavissuit ullumikkornit CO₂-mik akoqarnerulernerat nassatarissavaa, tamannalu immap seernarnerulernaranik aamma malitseqassaaq. Taamaattoqarnerata immap uumasoqassusaa naasoqassusaalu akornusissavaa, naggataagullu aamma inuit aalisarnermik pinngitsuuisinnaanngitsut eqqorneqassapput. Taamaammat silaannaap allanngoriartornera inuiaqatigiinnut tamanut, inunnut, nerisareqatigiinnut, inuussutissarsiortunut, inissianut minnerunngitsumillu inuiaqatigiit inuuniarnerminni toqqammaviinut annertuumik sunniuteqarput. Silaannaap pissusaata allanngoriartornera nunap 1 <https://www.ipcc.ch/srocc/chapter/summary-for-policymakers/> 2 inoqqaavisa kulturiisa inuusaasiisalu attatiinnarneqarsinnaanerannut annertuumik pingaarutilimmillu sunniuteqartussaavoq. Tamakku tamarmik unammilligassaatillugit nunarput ataatsimoorussamik klimamut periusissiaqalernissamut pisariaqartitsinnginnerluni?

Kalaallit Nunaat 2016-mi nunarsuarmioqatigiit klima pillugu isumaqtigiissutaannut – Parisimi isumaqtigiissummut – ilaassanani aalajangerpoq, ilaatigullu Parisimi isumaqtigiissummi nunap inoqqaavisa aningasaqarnikkut ineriarternissamik eqqummaariffeqannginnera tunngavilersuutigineqarpoq. Kalaallit Nunaat Parisimi isumaqtigiissummut tapersersueqataassasoq kissaatigaarput. Taamaammallu ima aperisariaqarpugut: Kalaallit Nunaat Parisimi isumaqtigiissummut atsioqataassariaqannginnerpa? Silaannaammi allanngoriartornerata nunat killeqarfii apeqquaatinngilai. Kalaallit Nunarput akisussaaffimmik tiguseqataasariaqarpoq. Naalakkersuisut assigiinngitsunik pingasunik aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiornermi silaannaap pissusaanut nalimmassarnissamik aallussisumik, umiarsuakkut angallassinerit silaannaallu allanngoriartornera kiisalu nunalerinermik inuussutissarsiornermi silaannaap pissusaannut nalimmassarnissamik imaqtunik saqqummersitaqarnerat Inuit Ataqatigiit ilisimaaraat. Taakku 2012-p 2017-llu akornanni suliaapput. Naalakkersuisulli silaannaap pissusaanut nalimmassarneq pillugu nassuaatai naammappat? Suliniutit taakku immikkoortuni allani silaannaap pissusaata allanngoriartornera pillugu ilisimasanik nutaanerpaanik toqqammaveqarluni aallunneqartariaqartunik tikkuussisuni ataqtigiissarneqarsinnaannginnerpat? Innuttaasut inuussutissarsiutinillu ingerlatsisut ilaat amerlaqisut silaannaap pissusaata allanngoriartorneranik malunnaatilerujussuarmik eqqugaapput. Taamaattoqarnerata Inatsisartut Naalakkersuisullu partiinit suminngaanneernertik eqqarsaatiginagu aaqqiissutissanik nalimmasaatissanillu nassaarniarlutik sulinissaannik pisariaqartitsineq annertunerulersinnginnerpa? Taamatut suliaqarnermi aamma inuussutissarsiutinik nutaanik allanik nassaarniarneq ilanngunneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaata silaannaap pissusaata allanngoriartornera pillugu periusissiaa inuussutissarsiutinik nutaanik taakkuninnga sanarfinermut pitsaanerpaamik ikorfartuisuussannginnerpa? Kalaallit Nunaata silaannaap pissusaata allanngoriartornera pillugu periusissiaa inuussutissarsiutinik suliniutit avataasigut sunik allanik aamma aallussiffiusinnaava?